

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
Occupational Standard and Professional Qualifications

สาขาวิชาชีพสิ่งแวดล้อมและสารอันตราย สาขาการจัดการของเสียชุมชน

จัดทำโดย สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)
ร่วมกับ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

สาขาวิชาชีพสิ่งแวดล้อมและสารอันตราย สาขาการจัดการของเสียชุมชน

2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

ไม่ระบุ

3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

ไม่ระบุ

4. ข้อมูลเบื้องต้น

ความหมายของของเสีย และของเสียชุมชนโดยทั่วไป เป็นต้นนี้ ของเสีย หมายถึง ขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล น้ำเสีย อากาศเสีย มลสาร หรือวัตถุอันตรายอื่นใด ซึ่งปล่อยทิ้งหรือมีที่มาจากแหล่งกำเนิดมลพิษ รวมทั้งการตกตะกอน หรือสิ่งตกค้างจากสิ่งเหล่านั้น ที่อยู่ในรูปของแข็ง ของเหลว หรือก๊าซ ของเสียสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทหลัก ๆ ตามแหล่งกำเนิดของของเสีย คือ ของเสียชุมชน และของเสียอุตสาหกรรม ในที่นี้จะเน้นไปที่ของเสียชุมชนคำจำกัดความของเสียชุมชน

- มูลฝอยชุมชนทั่วไป หมายถึง ของเสียที่เกิดจากกิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากชุมชน เช่น บ้าน ที่พักอาศัย ตลาดสดธุรกิจร้านค้า สถานบริการ สถานประกอบการ เศรษฐกิจก่อสร้างที่ไม่ได้มาจากอุตสาหกรรม และไม่รวมของเสียอันตรายชุมชนและมูลฝอยติดเชื้อ - ของเสียอันตรายชุมชน หมายถึง ของเสียที่เป็นพิษ วัตถุระเบิดได้ วัตถุไวไฟ วัตถุออกซิไดซ์และวัตถุเปอร์ออกไซด์ วัตถุทำให้เกิดโรค วัตถุกัมมันตรังสีวัตถุที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทาง พันธุกรรม วัตถุกัดกร่อน วัตถุที่ก่อให้เกิดการระคายเคือง และวัตถุอย่างอื่นไม่ว่าจะเป็นเคมีภัณฑ์หรือสิ่งอื่นใดที่อาจทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์พืช ทรัพย์สินหรือสิ่งแวดล้อม ที่ต้องใช้การทำลายเป็นพิเศษ เช่น แบตเตอรี่รถยนต์ ถ่านไฟฉาย หลอดไฟ สารฆ่าแมลง กระบองสปเรย์ - มูลฝอยติดเชื้อ หมายถึง ของเสียทางการแพทย์หรือจากสถานพยาบาล ทั้งจากมนุษย์และสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ ที่มีเหตุให้สงสัยว่ามีหรืออาจมีเชื้อโรค ของเสียที่สัมผัสหรือสงสัยว่าสัมผัสกับเลือดหรือของเหลวจากร่างกายการจัดการของเสียชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพสำหรับประเทศไทยจะต้องพิจารณาปัจจัย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ระบบการดำเนินการจัดการของเสียชุมชน 2) เทคโนโลยีการจัดการของเสียชุมชนที่รองรับ 3) นโยบายและกฎระเบียบที่เหมาะสม และ 4) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทั้งผู้ก่อของเสียและผู้ดำเนินการจัดการ

ของเสียชุมชน ซึ่งการจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพสิ่งแวดล้อมและสารอันตราย สาขาการจัดการของเสียชุมชน เป็นการมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดการของเสียชุมชน สาขาอาชีพการจัดการของเสียชุมชน หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการของเสียชุมชนซึ่งครอบคลุมทักษะของบุคลากรในระบบการดำเนินการจัดการของเสียชุมชน ตั้งแต่การเก็บรวบรวมของเสียชุมชนจากแหล่งรวบรวมของเสีย การแยกประเภทของเสียชุมชน ได้แก่ มูลฝอยทั่วไป ของเสียอันตรายชุมชน มูลฝอยติดเชื้อ การเก็บขนและการขนส่งไปยังสถานที่กำจัด การคัดแยกของเสียเพื่อกำจัดหรือการรีไซเคิล การกำจัดของเสียชุมชนด้วยเทคโนโลยีการกำจัดที่ประเทศไทยดำเนินการใช้ในการกำจัดของเสียชุมชนอยู่ ได้แก่ การฝังกลบของเสียชุมชน และการเผาของเสียชุมชน ตั้งแต่การรับของเสียชุมชนเข้าสู่สถานที่จัดการจนกระทั่งการกำจัดสุดท้าย รวมถึงการติดตามตรวจสอบคุณภาพด้านสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่อาจเกิดผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมจากการดำเนินการจัดการของเสียชุมชน การประสานและประชาสัมพันธ์ด้านสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ กับชุมชน ตามที่นโยบาย กฎระเบียบข้อบังคับและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการของเสียชุมชนในด้านของการพัฒนาทรัพยากรบุคคลในอาชีพการจัดการของเสียชุมชนให้มีมาตรฐานสามารถปฏิบัติงานได้ตรงตามทักษะ การปฏิบัติงานและครบถ้วนตามหน้าที่รับผิดชอบ ดังนั้น การจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพสิ่งแวดล้อมและสารอันตราย สาขาการจัดการของเสียชุมชน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปฏิบัติงาน ผู้ประกอบการ รวมถึงการสร้างเครือข่ายเผยแพร่มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล ซึ่งเป็นกลไกหนึ่งในการสร้างความรู้ ความสามารถของบุคคล รวมถึงสร้างความเข้มแข็งให้แก่ผู้ประกอบการอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการจัดการของเสียชุมชน ให้มีสมรรถนะและขีดความสามารถของแรงงานด้านการจัดการของเสียชุมชนในอนาคต และให้มีความพร้อมรองรับให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของการพัฒนาและการแข่งขันของประเทศ

5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

ไม่ระบุ

6. ครั้งที่

1

7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพสิ่งแวดล้อมและสารอันตราย

สาขาการจัดการของเสียชุมชน

อาชีพผู้เก็บรวบรวมและขนส่งของเสียชุมชน ระดับ 1

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

N/A

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

รหัสหน่วยสมรรถนะ	เนื้อหา
01101	เตรียมความพร้อมก่อนการขนส่งของเสียชุมชน
01102	ขนถ่ายของเสียชุมชนที่ไม่เป็นอันตรายขึ้นและลง ยานพาหนะ

10. ระดับคุณวุฒิ

10.1 สาขาวิชาชีพสิ่งแวดลอมและสารอันตราย สาขาการจัดการของเสียชุมชน อาชีพผู้เก็บรวบรวมและขนส่งของเสียชุมชน ระดับ 1

คุณลักษณะของผลการเรียนรู้ (Characteristics of Outcomes)

สามารถระบุของเสียชุมชนที่ไม่เป็นอันตรายจากแหล่งรวบรวมของเสีย
 ทำความสะอาดและตรวจสอบสภาพชิ้นส่วนภายนอกของยานพาหนะที่ใช้บรรทุกของเสียชุมชน และเครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ใช้ในการขนถ่ายของเสียชุมชนให้พร้อมใช้งาน
 ทดสอบการใช้งานเบื้องต้นของอุปกรณ์/เครื่องมือ สามารถระบุประเภทของภาชนะที่ใช้บรรจุของเสียชุมชนที่ไม่เป็นอันตราย
 และระบุประเภทอุปกรณ์/เครื่องมือที่ใช้รวบรวมของเสียก่อนนำขึ้นยานพาหนะได้ สามารถขนถ่ายของเสียที่ไม่เป็นอันตรายจากจุดรวบรวมขึ้น-
 ลงพาหนะด้วยวิธีที่ใช้และไม่ใช้เครื่องจักรได้ สามารถใช้อุปกรณ์เพื่อป้องกันการรั่วไหล/ตกหล่นของของเสียระหว่างขนส่งได้
 ทำความสะอาดแหล่งรวบรวมของเสียชุมชนหลังการขนถ่ายของเสีย สามารถบันทึกผลการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง มีทักษะเรื่องความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน
 สามารถใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลได้อย่างถูกต้องตามคู่มือการปฏิบัติงาน ทำงานสำเร็จตามที่ได้รับมอบหมายถูกต้อง

การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)

- ผู้ที่ผ่านการประเมินและได้รับการรับรองคุณวุฒิวิชาชีพ อาชีพผู้เก็บรวบรวมและขนส่งของเสียชุมชน ชั้น 1
 - ผ่านเกณฑ์การประเมินตามหน่วยสมรรถนะอาชีพ ชั้น 1 ทั้ง 2 หน่วย
- คุณสมบัติของผู้ที่สามารถขอเข้ารับการประเมินคุณวุฒิวิชาชีพ อาชีพผู้เก็บรวบรวมและขนส่งของเสียชุมชน ชั้น 1
 - มีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์
- การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพในชั้นที่สูงขึ้นไป
 - หลังจากผ่านเกณฑ์การประเมินสมรรถนะอาชีพและได้รับคุณวุฒิวิชาชีพ อาชีพผู้เก็บรวบรวมและขนส่งของเสียชุมชน ชั้น 1 เป็นระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 30 วัน
 จึงจะสามารถสมัครเข้ารับการประเมินสมรรถนะเพื่อเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพในชั้นที่สูงขึ้นไปได้

หลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ

N/A

กลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group)

ผู้เก็บรวบรวมและขนส่งของเสียชุมชน หมายเหตุ :N/A

- หน่วยสมรรถนะ (หน่วยสมรรถนะทั้งหมดของคุณวุฒिवิชาชีพนี)
- 01101 เตรียมความพร้อมก่อนการขนส่งของเสียชุมชน
- 01102 ขนถ่ายของเสียชุมชนที่ไม่เป็นอันตรายขึ้นและลง ยานพาหนะ

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

ประกาศใช้ ณ 26/04/2564

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose	บทบาทหลัก Key Roles		หน้าที่หลัก Key Function	
คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
จัดการของเสียชุมชนของประเทศไทย อย่างเป็นระบบถูกต้องตามหลักมาตรฐานสากล	01	เก็บรวบรวมและขนส่งของเสียชุมชนได้อย่างถูกต้อง	011	เก็บรวบรวมและขนส่งของเสียจากจุดทิ้งไปยังสถานที่จัดการ

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)

2. ตารางแสดงหน้าที่ 1 (ต่อ)

ประกาศใช้ ณ 26/04/2564

ตาราง 2 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY FUNCTION , UNIT OF COMPETENCE , ELEMENT OF COMPETENCE

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
011	เก็บรวบรวมและขนส่งของเสียจากจุดทิ้งไปยังสถานที่จัดการ	01101	เตรียมความพร้อมก่อนการขนส่งของเสียชุมชน	01101.01	ทำความสะอาดชิ้นส่วนภายนอกของยานพาหนะที่ไว้เก็บรวบรวมขนส่งของเสียชุมชนให้พร้อมปฏิบัติงาน
				01101.02	ทำความสะอาดเครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ใช้ในการขนถ่ายของเสียชุมชน ขึ้นและลงยานพาหนะให้พร้อมปฏิบัติงาน
		01102	ขนถ่ายของเสียชุมชนที่ไม่เป็นอันตรายขึ้นและลงยานพาหนะ	01102.01	เตรียมการขนถ่ายของเสียชุมชนที่ไม่เป็นอันตรายขึ้นและลงยานพาหนะ
				01102.02	ขนถ่ายของเสียชุมชนที่ไม่เป็นอันตรายขึ้นและลงยานพาหนะ

คำอธิบาย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่ (ต่อ) เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานหลังจากได้หน้าที่หลัก (Key Function) เพื่อให้ได้ หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) และหน่วยสมรรถนะย่อย (Element of Competence)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 01101
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ เตรียมความพร้อมก่อนการขนส่งของเสียชุมชน
3. ทบทวนครั้งที่ - / -
4. สร้างใหม่ ☒ ปรับปรุง ☐
5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

อาชีพผู้เก็บรวบรวมและขนส่งของเสียชุมชน

ISCO 9611 คนเก็บขยะและวัสดุที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

ผู้ที่ผ่านหน่วยสมรรถนะนี้สามารถเตรียมความพร้อมของยานพาหนะ เครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ใช้ในการรวบรวมขนส่งของเสียชุมชน โดยการทำความสะอาดชิ้นส่วนภายนอกของยานพาหนะ และเครื่องมือ/อุปกรณ์ ที่ใช้ในการรวบรวมขนส่งของเสียชุมชน พร้อมทั้งบันทึกผลการตรวจสอบสภาพและความสะอาดก่อนการนำไปปฏิบัติงาน

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

กลุ่มอาชีพการจัดการของเสียชุมชน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

รหัสอาชีพ 9611 : คนงานเก็บขยะ/คนงานประจํารถขยะ (ISCO,2008)

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

1. กฎกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง สุขลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. 2560
2. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง “กำหนดมาตรการควบคุมกำกับการขนมูลฝอยทั่วไปเพื่อป้องกันการลักลอบทิ้ง พ.ศ. 2560”

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
01101.01 ทำความสะอาดชิ้นส่วนภายนอกของยานพาหนะที่ใช้เก็บรวบรวมขนส่งของเสียชุมชน ให้พร้อมปฏิบัติงาน	1. ทำความสะอาดชิ้นส่วนภายนอกของยานพาหนะที่ใช้เก็บรวบรวมขนส่งของเสียชุมชน 2. ตรวจสอบความสะอาดของชิ้นส่วนภายนอกของยานพาหนะที่ใช้เก็บรวบรวมขนส่งของเสียชุมชน 3. บันทึกผลการตรวจสอบความสะอาดของชิ้นส่วนภายนอกของยานพาหนะที่ใช้เก็บรวบรวมขนส่งของเสียชุมชน	การสัมภาษณ์ ข้อสอบข้อเขียน

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
01101.02 ทำความสะอาดเครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ใช้ในการขนถ่ายของเสียชุมชน ขึ้นและลงยานพาหนะให้พร้อมปฏิบัติงาน	1. ทำความสะอาดเครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ใช้ในการขนถ่ายของเสียชุมชนขึ้น-ลง จากยานพาหนะ 2. ตรวจสอบความสะอาดของเครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ใช้ในการขนถ่ายของเสียชุมชนขึ้นและลงจากยานพาหนะ 3. ตรวจสอบสภาพเครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ใช้ในการขนถ่ายของเสียชุมชน 4. บันทึกผลการตรวจสอบความสะอาดของเครื่องมือ/อุปกรณ์ต่างๆ	การสัมภาษณ์ ข้อสอบข้อเขียน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

ไม่ระบุ

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ทักษะการสังเกต วัตถุ ความสะอาด เป็นต้น
2. ทักษะการใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์ทำความสะอาด ขึ้นพื้นฐาน
3. ทักษะการบันทึกข้อมูล

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. วิธีการทำความสะอาด เครื่องมือ/อุปกรณ์ต่างๆ
2. วิธีการตรวจสอบความสะอาดและสภาพของเครื่องมือ/อุปกรณ์ขึ้นพื้นฐาน
3. วิธีการบันทึกผลการตรวจสอบ
4. ชนิดของเครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ต้องตรวจสอบ
5. ความรู้เกี่ยวกับอุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคล

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการประกอบด้วยหลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence) และหลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence) คำแนะนำในการประเมินและวิธีการประเมิน ซึ่งควรพิจารณาาร่วมกัน

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. ผลการสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. ผลการสอบข้อเขียน (ปรนัย)

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ผู้ประเมินตรวจสอบประเมินเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมของพาหนะ อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ก่อนรวบรวมขนส่งของเสียชุมชน โดยพิจารณาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้องทั้งหลักฐานการปฏิบัติงาน และหลักฐานด้านความรู้

(ง) วิธีการประเมิน

1. พิจารณาตามหลักฐานการปฏิบัติการ ได้แก่ ผลการสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
2. พิจารณาตามหลักฐานความรู้ ได้แก่ ผลการสอบข้อเขียน (ปรนัย)

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตในการเตรียมความพร้อมก่อนการขนส่งของเสียชุมชนครอบคลุมถึง

การทำความสะอาดชิ้นส่วนภายนอกของยานพาหนะที่ใช้ในการเก็บรวบรวมขนส่งของเสียชุมชนและเครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ใช้ในการขนถ่ายของเสียชุมชน รวมถึงการตรวจสอบสภาพและความสะอาดของเครื่องมือ/อุปกรณ์ โดยจะเริ่มด้วยการทำความสะอาด การตรวจสอบความสะอาดและการตรวจสอบสภาพของชิ้นส่วนยานพาหนะและเครื่องมือ/อุปกรณ์ พร้อมทั้งบันทึกผลการตรวจสอบ ก่อนนำไปปฏิบัติงาน

(ก) คำแนะนำ

1. ผู้เข้ารับการประเมินต้องให้ความสำคัญเกี่ยวกับการบันทึกผลการตรวจสอบสภาพและความสะอาดของเครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ใช้ในการขนถ่ายของเสียชุมชน
2. ผู้เข้ารับการประเมินต้องให้ความสำคัญเกี่ยวกับความสะอาดของชิ้นส่วนภายนอกของยานพาหนะและเครื่องมือ/อุปกรณ์

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. ยานพาหนะ หมายถึง ยานยนต์ที่ใช้บรรทุกของเสียชุมชนเพื่อการเก็บรวบรวมขนส่งของเสียชุมชนไปยังสถานที่จัดการของเสียชุมชน
2. ชิ้นส่วนภายนอกของยานพาหนะ หมายถึง ล้อรถยนต์ ยางรถยนต์ ตัวถังภายนอกรถยนต์ กระบะบรรทุกท้ายรถ ตู้คอนเทนเนอร์ เป็นต้น
3. ความสะอาดของชิ้นส่วนภายนอกของยานพาหนะและเครื่องมือ/อุปกรณ์ คือ ไม่มีสิ่งสกปรก ที่สร้างเหตุเดือดร้อนรำคาญทางสายตา กลิ่นเน่าเหม็น ปนเปื้อนทั้งภายในและภายนอกสถานที่ปฏิบัติงาน
4. วิธีการตรวจสอบความสะอาด เป็นการประเมินความสะอาดด้วยสายตาและกลิ่นทางจมูก โดยจะต้องไม่มีสิ่งสกปรก ที่สร้างเหตุเดือดร้อนรำคาญทางสายตา กลิ่นเน่าเหม็น ปนเปื้อน
5. วิธีการตรวจสอบสภาพ คือ เป็นการประเมินสภาพเครื่องมือ/อุปกรณ์ ด้วยสายตาการ โดยอุปกรณ์ต้องไม่แตกหัก ชำรุดเสียหาย ใช้งานได้ เป็นต้น
6. บันทึกผลการตรวจสอบความสะอาดและการตรวจสอบสภาพ โดยรายละเอียดที่ต้องบันทึก เช่น รอบเวลาการทำความสะอาด ชนิดอุปกรณ์ ผลการตรวจสอบความสะอาดและสภาพยานพาหนะ อุปกรณ์เครื่องมือที่ใช้ปฏิบัติงาน เป็นต้น
7. เครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ใช้ในการขนถ่าย เช่น ที่คีบจับของเสีย ไม้กวาด คราด ที่ตักของเสีย รถเข็น ภาชนะบรรจุทุก/บรรจุของเสีย เป็นต้น โดยเครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ใช้ในการขนถ่ายครอบคลุมถึง อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล
8. อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล เช่น ถุงมือ แวนตานิรภัย หมวก ถุงเท้า รองเท้า ชุดปฏิบัติงาน เสื้อผ้าสะท้อนแสง เป็นต้น

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

ไม่ระบุ

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

ไม่ระบุ

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

18.1 เครื่องมือประเมินหน่วยสมรรถนะย่อย ทำความสะอาดชิ้นส่วนภายนอกของยานพาหนะที่ใช้เก็บรวบรวมขนส่งของเสียชุมชน ให้พร้อมปฏิบัติงาน

1. ข้อสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
2. สอบข้อเขียน (ปรนัย)

ดูรายละเอียดจากคู่มือประเมิน

18.2 เครื่องมือประเมินหน่วยสมรรถนะย่อย ทำความสะอาดเครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ใช้ในการขนถ่ายของเสียชุมชน ชิ้นและลง ยานพาหนะให้พร้อมปฏิบัติงาน

1. ข้อสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
2. สอบข้อเขียน (ปรนัย)

ดูรายละเอียดจากคู่มือประเมิน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 01102
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ขนถ่ายของเสียชุมชนที่ไม่เป็นอันตรายขึ้นและลง ยานพาหนะ
3. ทบทวนครั้งที่ - / -
4. สร้างใหม่ ☒ ปรับปรุง ☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

อาชีพผู้เก็บรวบรวมและขนส่งของเสียชุมชน

ISCO 9611 คนเก็บขยะและวัสดุที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

ผู้ผ่านหน่วยสมรรถนะนี้จะสามารถบอกประเภทของของเสียชุมชนที่ไม่เป็นอันตรายและเป็นอันตรายได้ บอกวิธีการขนถ่ายของเสียชุมชนที่ไม่เป็นอันตราย พร้อมทั้งเลือกใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ใช้รวบรวมขนถ่ายของเสียชุมชนรวมถึงภาชนะที่ใช้ในการบรรจุของเสียชุมชนที่ไม่เป็นอันตรายตามลักษณะของเสียชุมชน สามารถที่จะขนถ่ายของเสียชุมชนที่ไม่เป็นอันตรายขึ้นและลงยานพาหนะรวมถึงการใช้อุปกรณ์ป้องกันการรั่วไหล/ตกหล่นของของเสียชุมชนที่ไม่เป็นอันตรายจากยานพาหนะก่อนการขับขี และทำความสะอาด ณ จุดรวบรวมของเสียหลังจากทำการขนถ่ายของเสียชุมชนเสร็จสิ้น

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

กลุ่มอาชีพการจัดการของเสียชุมชน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

รหัสอาชีพ 9611 : คนงานเก็บขยะ/คนงานประจําารขยะ (ISCO,2008)

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

- กฎกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง สุลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. 2560
- ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง “กำหนดมาตรการควบคุมกํากับการขนมูลฝอยทั่วไปเพื่อป้องกันการลักลอบทิ้ง พ.ศ. 2560”

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
01102.01 เตรียมการขนถ่ายของเสียชุมชนที่ไม่เป็นอันตรายขึ้นและลงยานพาหนะ	- บอกประเภทของเสียชุมชนที่ไม่เป็นอันตราย/อันตรายเบื้องต้นที่พบ ณ ที่แหล่งรวบรวมของเสีย - บอกวิธีการขนถ่ายของเสียที่ไม่เป็นอันตราย ณ ที่แหล่งรวบรวมของเสีย - เลือกใช้อุปกรณ์เครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ใช้รวบรวมและขนถ่ายของเสียชุมชนที่ไม่เป็นอันตรายก่อนขึ้นและลงยานพาหนะได้อย่างถูกต้อง - เลือกใช้ภาชนะบรรจุของเสียชุมชนที่ไม่เป็นอันตรายตามลักษณะของเสีย	การสัมภาษณ์ ข้อสอบข้อเขียน

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
01102.02 ขนถ่ายของเสียชุมชนที่ไม่เป็นอันตรายขึ้นและลงยานพาหนะ	1. ใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลก่อนการสัมผัสของเสียชุมชนได้ 2. รวบรวมของเสียชุมชนที่ไม่เป็นอันตรายใส่ภาชนะบรรจุของเสีย 3. ขนถ่ายของเสียชุมชนที่ไม่เป็นอันตรายที่บรรจุใส่ภาชนะบรรจุแล้ว - จุดรวบรวมขึ้นและลงยานพาหนะด้วยวิธีที่ไม่ใช้เครื่องมือและวิธีที่ใช้เครื่องมือได้ 4. ใช้อุปกรณ์ป้องกันการรั่วไหล/ตกหล่นของเสียชุมชนที่ไม่เป็นอันตรายจากยานพาหนะก่อนการขับขึ้น 5. ทำความสะอาด ณ จุดรวบรวมของเสียหลังจากทำการขนถ่ายของเสียชุมชนเสร็จสิ้น	การสัมภาษณ์ ข้อสอบข้อเขียน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

ไม่ระบุ

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ทักษะการสังเกต วัตถุ ความสะอาด สิ่งผิดปกติ เป็นต้น
2. ทักษะการจำแนกประเภทและลักษณะของเสีย
3. ทักษะการใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์ทำความสะอาด
4. ทักษะการยกสิ่งของหรือบรรจุภัณฑ์ที่มีน้ำหนักขึ้นและลงยานพาหนะ
5. ทักษะการใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์ช่วยยกสิ่งของที่มีน้ำหนัก

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. วิธีการยกหรือขนถ่ายของเสียชุมชนที่ไม่เป็นอันตราย ตามประเภทลักษณะภาชนะบรรจุขึ้นและลงยานพาหนะด้วยวิธีที่ไม่ใช้เครื่องมือ และวิธีที่ใช้เครื่องมือ
2. วิธีการจัดวางภาชนะบรรจุในพื้นที่จำกัด
3. วิธีการใช้งานอุปกรณ์ป้องกันส่วนอันตรายส่วนบุคคล
4. วิธีการใช้อุปกรณ์ป้องกันการรั่วไหล/ตกหล่นของเสียที่ไม่เป็นอันตราย
5. ข้อบังคับอาชีวอนามัย และความปลอดภัยในการทำงานของหน่วยงาน
6. ประเภทของเสียชุมชนที่ไม่เป็นอันตรายและเป็นอันตราย
7. ประเภทของภาชนะบรรจุที่ใช้ในการรวบรวมของเสียตามลักษณะของเสีย
8. ประเภทของเครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ใช้ในการรวบรวมของเสียชุมชน

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการประกอบด้วยหลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence) และหลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence) คำแนะนำในการประเมิน และวิธีการประเมิน ซึ่งควรพิจารณาาร่วมกัน

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. ผลการสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. ผลการสอบข้อเขียน (ปรนัย)

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ผู้ประเมินตรวจสอบประเมินเกี่ยวกับรวบรวมขนถ่ายของเสียชุมชนที่ไม่เป็นอันตรายขึ้นและลงยานพาหนะ โดยพิจารณาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานการปฏิบัติงาน และหลักฐานด้านความรู้

(ง) วิธีการประเมิน

1. พิจารณาตามหลักฐานการปฏิบัติงาน ได้แก่ ผลการสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค

2. พิจารณาตามหลักฐานความรู้ ได้แก่ ผลการสอบข้อเขียน (ปรนัย)

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตในการขนถ่ายของเสียชุมชนที่ไม่เป็นอันตรายในหน่วยสมรรถนะนี้ เริ่มจาก การเตรียมการขนถ่ายของเสียชุมชนที่ไม่เป็นอันตรายขึ้นและลงยานพาหนะ โดยการบอกประเภทของเสียชุมชน วิธีการขนถ่ายของเสียชุมชนขึ้นลงยานพาหนะ และการเลือกใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์ต่างๆ

ในการรวบรวมและขนถ่ายของเสียชุมชนขึ้นยานพาหนะให้เหมาะสม หลังจากนั้นจะดำเนินการรวบรวมขนถ่ายของเสียชุมชนที่ไม่เป็นอันตราย

ผู้ปฏิบัติงานต้องสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคลก่อนเริ่มการดำเนินการ

โดยทำการรวบรวมของเสียชุมชนใส่ภาชนะบรรจุของเสียชุมชนที่เตรียมไว้และทำการขนถ่ายของเสียชุมชนขึ้นยานพาหนะ หลังจากขนถ่ายของเสียชุมชนแล้วเสร็จ

ผู้ปฏิบัติงานต้องใช้อุปกรณ์ป้องกันของเสียชุมชนรั่วไหล/ตกหล่นจากยานพาหนะก่อนการขับออกจากจุดรวบรวมของเสียชุมชน

และทำความสะอาดจุดรวบรวมของเสียชุมชนที่ทำการขนถ่าย

(ก) คำแนะนำ

1. ผู้เข้ารับการประเมินสามารถบอกวิธีการขนถ่ายของเสียชุมชนที่ไม่เป็นอันตราย บอกลักษณะของเสียชุมชนประเภทที่ไม่เป็นอันตรายและอันตราย เป็นของแข็งหรือของเหลว วิธีการขนถ่ายขึ้นและลงยานพาหนะ ด้วยวิธีการที่ไม่ใช้เครื่องมือและวิธีที่ใช้เครื่องมือได้

2. ผู้เข้ารับการประเมินต้องให้ความสำคัญกับการป้องกันไม่ให้อันตรายของเสียชุมชนเกิดการรั่วไหล/ตกหล่น ในระหว่างการขนส่งของเสียชุมชน

3. ผู้เข้ารับการประเมินต้องให้ความสำคัญเกี่ยวกับความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. ของเสียชุมชนที่เป็นอันตรายเบื้องต้น เช่น หลอดไฟ ภาชนะบรรจุสารเคมี แบตเตอรี่ ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์(เครื่องใช้ไฟฟ้า) เป็นต้น

2. ภาชนะที่ใช้บรรจุของเสีย ประกอบด้วย ถังพลาสติก ถังกระสอบ ถังพลาสติก ถังโลหะ ถังไม้ เป็นต้น

3. เครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ใช้รวบรวมและขนถ่ายของเสียชุมชน ประกอบด้วย ครีมจับ ที่คีบ ไม้กวาด ที่ตักขยะ คราด จอบ เสียม กระบะใส่ของ รถเข็น เป็นต้น รวมถึงอุปกรณ์ป้องกันการรั่วไหล/ตกหล่นของเสียชุมชนจากยานพาหนะ อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล และเครื่องมือที่ใช้ในการขนถ่ายของเสียชุมชน

4. อุปกรณ์ป้องกันการรั่วไหล/ตกหล่น เช่น ผ้าคลุมกัน ตะแกรง ตาข่ายกันปลิว ภาชนะรองน้ำชะขยะ เป็นต้น

5. อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล เช่น ถุงมือ รองเท้า แวนตานิรภัย เข็มขัด หมวก เป็นต้น

6. เครื่องมือที่ใช้ในการขนถ่ายของเสียชุมชน เช่น แม่แรงยก รอกยก รถยกของ อุปกรณ์ไฮดรอลิก เป็นต้น

7. การขนถ่ายของเสียชุมชนโดยวิธีที่ไม่ใช้เครื่องมือ หมายถึง การใช้แรงงานคนยกในการขนถ่ายของเสียชุมชนขึ้นและลงยานพาหนะ

8. วิธีการจัดวาง เป็นการจัดวางของเสียชุมชนที่บรรจุในภาชนะ อย่างเป็นระเบียบบนยานพาหนะไม่ให้เกิดการตกหล่นและจัดระเบียบพื้นที่การบรรจุของเสียชุมชน

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

ไม่ระบุ

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

ไม่ระบุ

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

18.1 เครื่องมือประเมินหน่วยสมรรถนะย่อยเตรียมการขนถ่ายของเสียชุมชนที่ไม่เป็นอันตรายขึ้นและลงยานพาหนะ

1. ข้อสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
2. ข้อสอบข้อเขียน (ปรนัย)

ดูรายละเอียดจากคู่มือประเมิน

18.2 เครื่องมือประเมินหน่วยสมรรถนะย่อยขนถ่ายของเสียชุมชนที่ไม่เป็นอันตรายขึ้นและลงยานพาหนะ

1. ข้อสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
2. ข้อสอบข้อเขียน (ปรนัย)

ดูรายละเอียดจากคู่มือประเมิน